

PREDLOG
EVA 2022-3340-0047

Na podlagi 86. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP) Vlada Republike Slovenije izdaja

Uredbo
o spremembah Uredbe o samozaposlenih v kulturi

1. člen

V Uredbi o samozaposlenih v kulturi (Uradni list RS, št. 45/10, 43/11, 64/12, 28/14, 35/16 in 84/16) se v 2. členu v prvem odstavku v prvi alineji besedilo »(Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16; v nadaljnjem besedilu: zakon)« nadomesti z besedilom »(Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP; v nadaljnjem besedilu: zakon)«.

V četrtem odstavku se beseda »triletnem« nadomesti z besedo »petletnem«.

2. člen

4. člen se spremeni tako, da se glasi:

»4. člen

Posameznik se vpiše v razvid na podlagi vloge. Vlogi priloži dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 2. člena te uredbe, ki jih organ sam ne more pridobiti iz uradnih evidenc, ki jih vodijo upravni in drugi državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti ali nosilci javnih pooblastil, po uradni dolžnosti.«.

3. člen

V 8. členu se prvi in drugi odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(1) Samozaposleni v kulturi lahko z vlogo zaprosi za pridobitev pravice do plačila prispevkov za socialno varnost, če njegovo delo v zadnjih petih letih pomeni izjemen kulturni prispevek.

(2) Pri deficitarnih poklicih lahko samozaposleni v kulturi zaprosi za pridobitev pravice do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru, če njegovo delo v zadnjih petih letih pomeni prispevek k razvoju področja, ki ga zajema deficitarni poklic iz priloge II, ki je sestavni del te uredbe.«.

4. člen

V 13. členu v prvem odstavku se besedilo »35. plačni razred« nadomesti z besedilom »36. plačni razred«.

5. člen

Priloga III in priloga IV se črtata.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

6. člen

(1) Ne glede na prilogo I Uredbe o samozaposlenih v kulturi (Uradni list RS, št. 45/10, 43/11, 64/12, 28/14, 35/16 in 84/16) se za izjemen kulturni prispevek šteje tudi predlagateljevo delo, ki izpolnjuje najmanj 50 odstotkov vseh točk pri kvantitativnem kriteriju in najmanj 50 odstotkov zahtevanih točk za vsak posamezen kvalitativni kriterij iz priloge I Uredbe o samozaposlenih v kulturi (Uradni list RS, št. 45/10, 43/11, 64/12, 28/14, 35/16 in 84/16), če predlagateljevo delo v zadnjih petih letih zajema tudi obdobje od 12. marca 2020 do 31. maja 2022.

(2) Ne glede na prilogo II Uredbe o samozaposlenih v kulturi (Uradni list RS, št. 45/10, 43/11, 64/12, 28/14, 35/16 in 84/16) se za prispevek k razvoju področja, ki ga zajema deficitarni poklic, šteje tudi predlagateljevo delo, ki izpolnjuje najmanj 50 odstotkov vseh točk pri kvantitativnem kriteriju in najmanj 50 odstotkov zahtevanih točk za vsak posamezen kvalitativni kriterij iz priloge II Uredbe o samozaposlenih v kulturi (Uradni list RS, št. 45/10, 43/11, 64/12, 28/14, 35/16 in 84/16), če predlagateljevo delo v zadnjih petih letih zajema tudi obdobje od 12. marca 2020 do 31. maja 2022.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena znaša prag za izpolnitev pogoja izjemnosti v okviru posameznega specializiranega poklica oziroma prag za izpolnitev pogoja strokovnosti v okviru posameznega specializiranega deficitarnega poklica 62 točk.

7. člen

Dohodkovni cenzus za leto 2023 se določi na podlagi spremenjenega plačnega razreda v skladu s 4. členom te uredbe.

8. člen

(1) Postopki za vpis v razvid, v katerih do uveljavitve te uredbe še ni bilo odločeno z dokončno odločbo, se dokončajo po določbah te uredbe.

(2) Postopki za priznanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost, v katerih do uveljavitve te uredbe še ni bilo odločeno z dokončno odločbo, se dokončajo po določbah te uredbe.

9. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-19/2022
Ljubljana,
EVA 2022-3340-0047

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo predpisa):

86. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – ZUJIK-UPB1, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP).

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom: /

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna: /

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona: /

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV UREDBE

K 1. členu:

S prvim členom se spreminja besedilo 2. člena Uredbe o samozaposlenih v kulturi (v nadaljnjem besedilu: uredba), in sicer navajanje Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK). Po uveljavitvi uredbe so bili namreč sprejeti Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK-G), Zakon o nevladnih organizacijah (ZNOrg), Zakon o debirokratizaciji (ZDeb) in Zakon za zmanjšanje neenakosti in škodljivih posegov politike ter zagotavljanje spoštovanja pravne države (ZZNŠPP), ki posegajo v ZUJIK, zato je navajanje slednjega v uredbi zdaj ustrezno dopolnjeno.

Poleg tega se triletno obdobje v četrtem odstavku 2. člena uredbe podaljšuje na pet let, kar je nedvomno v prid posameznikom, ki želijo izkazati izpolnjevanje pogojev za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi. Hkrati pa se tako dolžina relevantnega obdobja za presojo izpolnjevanja pogojev usklajuje z dolžino tega obdobja pri pridobivanju pravice do plačila prispevkov za socialno varnost.

K 2. členu:

Zaradi prehoda na elektronsko oddajo vlog se ukinja priloga III uredbe – Vloga za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi. Zato besedna zveza »ki jo odda na obrazcu, določenem v prilogi III, ki je

sestavni del te uredbe« ni več ustrezna in smiselna.

K 3. členu:

Zaradi prehoda na elektronsko oddajo vlog se ukinja priloga IV uredbe – Vloga za pridobitev pravice do plačila prispevkov za socialno varnost. Zato besedna zveza *»na obrazcu, določenem v prilogi IV, ki je sestavni del te uredbe*« ni več ustrezna in smiselna.

Triletno obdobje v drugem odstavku 8. člena uredbe pa se podaljšuje na pet let, s čimer se položaj posameznikov, ki opravljajo deficitarne poklice, v zvezi s pridobivanjem pravice do plačila prispevkov za socialno varnost smiselno izenačuje s položajem posameznikov, ki opravljajo poklice iz priloge I uredbe.

K 4. členu:

Plačni razred, katerega bruto plača je podlaga za vsakoletno določitev dohodkovnega cenusa po uredbi, se spremeni, in sicer s 35. na 36. S tem bo znesek cenusa spremenjen, upoštevajoč povišano stopnjo inflacije in naraščajoče življenjske stroške v obdobju zadnjih 10 mesecev.

S spremembo plačnega razreda se popravlja tudi pomanjkljivost uredbe, ki se kaže v tem, da je bil plačni razred, katerega bruto plača je podlaga za določitev dohodkovnega cenusa, že v izhodišču ob uveljavitvi uredbe določen prenizko. V skladu s prvim odstavkom 2. člena uredbe je namreč eden od pogojev za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi tudi to, da ima posameznik ustrezno strokovno izobrazbo. Pri tem pa gre praviloma za univerzitetno izobrazbo, zato je 35. plačni razred v tem pogledu neustrezen.

Poleg tega se bodo s 1. 4. 2023 v skladu z 2. točko Dogovora o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 136/22) uvrstitve delovnih mest (vključno z delovnimi mesti javnih uslužbencev plačne skupine B), nazivov in funkcij v javnem sektorju povišale za en plačni razred, čemur s spremembo plačnega razreda sledi tudi ta uredba. Aprilsko povišanje uvrstitve delovnih mest smo upoštevali že vnaprej, saj mora ministrstvo za kulturo v skladu z drugim odstavkom 13. člena uredbe višino dohodkovnega cenusa za posamezno leto objaviti na svojih spletnih straneh najpozneje do konca februarja. Če torej povišanja ne bi upoštevali že v letošnjem letu, bi številne samozaposlene do naslednje uskladitve (v letu 2024) postavili v neenakopraven položaj.

K 5. členu:

Zaradi prehoda na elektronsko oddajo vlog se črtata priloga III uredbe – Vloga za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi in priloga IV – Vloga za pridobitev pravice do plačila prispevkov za socialno varnost, saj v fizični obliki ne bosta več relevantni. Sprememba pomeni administrativno razbremenitev strank, saj bo elektronsko vlogo mogoče oddati tudi izven uradnih ur ministrstva za kulturo. Z elektronskimi podpisami stranke že razpolagajo, saj z njimi oddajajo vloge tudi na FURS.

K 6. členu:

Obdobje epidemije COVID-19 je močno vplivalo na obseg produkcije kulturnih ustvarjalcev, saj je bilo zaradi ukrepov, ki so bili sprejeti za zaščito javnega zdravja, organiziranje prireditev in s tem javno predstavljanje oziroma uprizorjanje njihovih del bistveno oteženo ali celo onemogočeno. Prepoved zbiranja ljudi in prehajanje občinskih meja pa je vplivala tudi neposredno na produkcijo še v času nastajanja del. Glede na to se pri presoji vprašanja, ali predlagateljovo delo šteje za izjemni kulturni dosežek, upošteva nižan kvantitativni kriterij (zgolj 50 odstotkov vseh točk namesto 100 odstotkov) pod pogojem, da je v relevantno obdobje petih let zajeto tudi obdobje od 12. marca 2020 do 31. maja 2022. V tem primeru je nižan tudi prag za izpolnitev pogoja izjemnosti v okviru posameznega poklica in znaša 62 točk namesto siceršnjih 81.